

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอ.....พุทธมณฑล..... จังหวัด.....นครปฐม.....

ข้อมูล ณ วันที่.....๑๙.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ.....๒๕๖๕.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายสุทัศน์ สวัสดิ์จุ่น.....

๒. เลขประจำตัวประชาชน

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม.....

โทรศัพท์ ๐๖๑๓๗๙๘๑๔๐.....Facebook Line

ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๑

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาประถมศึกษา.....

สถาบันการศึกษา

คณะ/สาขาวิชา

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๘๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๗.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้การผลิตข้าวลดต้นทุน ด้วยวิธีการไม่เผาฟาง และการบริหารจัดการแปลง

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๔.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. การผลิตน้ำหมัก และปุ๋ยหมัก

๒. การทำนาลดต้นทุน

๓. การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีลดต้นทุน

๔. การผลิตสารชีวภัณฑ์

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การทำนาลดต้นทุน

๒. การจัดการโรค แมลง และศัตรูพืช

๓. การจัดการดินและปุ๋ย

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การทำบัญชีลดต้นทุน

๒. เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน-..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การทำนาแบบไม่เผาตอซัง
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร ลดมลภาวะทางอากาศ และปัญหา PM๒.๕
๒. เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ด้านโครงสร้าง ดินนุ่ม เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินสามารถเก็บปุ๋ยและพืช

นำไปใช้ได้

๓. เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี ใส่ปุ๋ยให้น้อยลง
๔. เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการเตรียมแปลง ปรับหน้าดิน ให้พร้อมต่อกานผลิตข้าว

ส่วนผสม

- น้ำสะอาด จำนวน ๒๐๐ ลิตร
- พด.๒ จำนวน ๑๐ ซอง
- ไข่ไก่ จำนวน ๓๐ ฟอง
- หน่อกล้วยสับละเอียด จำนวน ๓-๔ หน่อ
- เปลือกสับปะรด จำนวน ๓ - ๕ กิโลกรัม
- น้ำตาลทรายแดง จำนวน ๓ กิโลกรัม
- กากน้ำตาล จำนวน ๕ กิโลกรัม
- ลูกแป้งข้าวหมาก จำนวน ๓ ลูก

} อย่างใดอย่างหนึ่ง

วิธีการทำ

- นำหน่อกล้วยสับละเอียด ๓-๔ หน่อ หรือเปลือกสับปะรด ๓-๕ กิโลกรัม ใส่ลงในถังขนาด ๒๐๐ ลิตร
- ใส่ น้ำตาลทรายแดง จำนวน ๓ กิโลกรัม ตามด้วยตอกไข่ไก่ใส่ลงไปพร้อมเปลือก จำนวน ๓๐ ฟอง

- เติม พด.๒ จำนวน ๑๐ ซองลงไป และลูกแบ่งข้าวหมากจำนวน ๓ ลูก
- เติมน้ำจนเต็มถัง และใช้ไม้คนจน พด.๒ น้ำตาลทรายแดง ลูกแบ่งข้าวหมาก คนจนละลายเข้ากัน หาววัสดุกดทับไม่ให้ส่วนผสมลอยน้ำ จากนั้นปิดฝาถัง
- หมักทิ้งไว้ ๓-๔ คืน แล้วนำแต่น้ำไปใช้ ปริมาณที่ใช้ ๒๐ ลิตร/ ๑ ไร่

วิธีการนำไปใช้

๑. หลังจากเกี่ยวข้าวแล้ว ตีฟางให้กระจาย ขึ้นน้ำเข้านาพอท่วม
๒. ปล่อยจุลินทรีย์ย่อยฟางที่หมักไว้ลงในนาข้าวให้ทั่ว (กรณีแปลงนาไม่ใหญ่มากสามารถปล่อยไปพร้อมกับน้ำที่สูบน้ำเข้านาได้ กรณีพื้นที่นากว้างสามารถปล่อยพร้อมรถย่ำฟาง เพื่อให้น้ำหมักที่มีจุลินทรีย์กระจายไปทั่วแปลงนา) ปริมาณที่ใช้ ๒๐ ลิตร/๑ ไร่
๓. ย่ำตอซัง ให้จมน้ำ ทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน จนฟางและตอซังย่อยสลาย
๔. ปั่น/ไถกลับ

หมายเหตุ : ต้องย่ำให้ฟางจมน้ำ และต้องปล่อยจุลินทรีย์ร่วมกับน้ำเพื่อให้เกิดกระบวนการย่อย เนื่องจากจุลินทรีย์เป็นสิ่งมีชีวิต ถ้าปล่อยในพื้นที่แห้งจุลินทรีย์จะตาย และทำให้การย่อยฟางไม่ได้ผล

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้

๑. แปลงต้นแบบ
๒. อบรม/สาธิต
๓. สื่อประชาสัมพันธ์ vdo/แผ่นพับ
๔. จัดนิทรรศการ ให้ความรู้

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ร่วมเสนอปัญหา ข้อคิดเห็นด้านการเกษตรที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ในการประชุม ศพก. และแปลงใหญ่ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดเพื่อร่วมกันจัดทำแผนในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมหาแนวทางแก้ไข โดยมี ศพก.เครือข่าย และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเข้าร่วม โดยมีการจัดประชุมขับเคลื่อนงาน ศพก. บูรณาการร่วมกับแปลงใหญ่ ปีละ ๔ ครั้ง โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม เช่นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ศพก. และแปลงใหญ่ จากสำนักงานเกษตรอำเภอพุทธมณฑล เกษตรกรผู้นำในพื้นที่ คณะกรรมการศพก. คณะกรรมการแปลงใหญ่ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

คำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไป บริบทด้านการเกษตรในระดับชาติ และระดับโลกที่ปรับเปลี่ยนตามยุค ตามสมัย และการบริหารจัดการแปลงเพื่อการลดต้นทุนการผลิตที่ปัจจุบันต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นทุกวัน การลดต้นทุน การวางแผนและการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้นเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทาง

.....

.....

.....

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และปัญหา pm ๒.๕
- นโยบายของรัฐ และนโยบายระดับโลก
- การตั้งคำถามว่าสิ่งที่ได้ฟัง ได้รับรู้ สามารถทำได้จริงและเห็นผลหรือไม่
- อายุที่สูงขึ้น จึงควรปรับเปลี่ยนวิธีการ
- ต้องการเพิ่มผลผลิตจากเดิมให้สูงขึ้น เนื่องจากปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และราคาข้าว

ที่ต่ำลง

- การขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการนำองค์ความรู้ด้านการใช้สารชีวภัณฑ์ มาช่วยในการกำจัดศัตรูพืชภายในแปลง ลดการใช้สารเคมี และลดการตกค้างของสารเคมีในแหล่งน้ำ ใช้วิธีการล่อข้าวตืด ถอนข้าวตืด และตัดปลายใบข้าวในแปลงนา เพื่อช่วยกำจัดข้าวตืด ลดการระบาดของศัตรูพืชในแปลงนา และมีการใช้น้ำหมักปลา ในการช่วยบำรุงข้าวในแปลงนา ให้ผลผลิตมีน้ำหนักรวมสมบูรณ์

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

มีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย เช่นการฉีดยา เดิมใช้แรงงานคนในพื้นที่ เมื่อมีเทคโนโลยีโดรน เข้ามาก็ได้เริ่มศึกษาข้อดี ข้อเสีย และเปิดใจนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ ร่วมกับกิจกรรมอื่นๆ อีกทั้งยังใช้เทคโนโลยีในเรื่องของการพยากรณ์ฝน และสภาพอากาศในแต่ละช่วง เพื่อวางแผนการทำงานควบคุมไปด้วย...

๓) อธิบายขั้นตอนการทำงานเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

นายสุทัศน์ สวัสดิ์จัน มีการทำนาโดยใช้หลักวิชาการเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการแปลงนา โดยมีการตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และส่งตรวจกับทางสถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม เพื่อทราบถึงคุณสมบัติของดินว่าเป็นอย่างไร และมีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อช่วยในการลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีที่เกินความจำเป็น และมีการติดตามข่าวสารด้านการพยากรณ์ อากาศเพื่อเตรียมรับมือกับโรคแมลง ศัตรูพืชในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต และเพื่อเตรียมป้องกันระงับจากอุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในพื้นที่ มีการให้เมล็ดพันธุ์ดีจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ได้รับการรับรอง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

- ๑.๒)พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๓)พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)
- ๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๐.....ชนิด ประกอบด้วย
 ๒.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๒.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๐.....ชนิด ประกอบด้วย
 ๓.๑)จำนวน.....(ตัว)
 ๓.๒)จำนวน..... (ตัว)
 ๓.๓)จำนวน..... (ตัว)
- ๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๐.....ชนิด ประกอบด้วย
 ๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๔.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)
- ๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
๑.๑)ค่าเมล็ดพันธุ์.....	เป็นเงิน.....๖๐๐.....บาท/ไร่
๑.๒)ค่าปุ๋ยเคมี.....	เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่
๑.๓)ค่าฮอร์โมน.....	เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่
๑.๔)ค่ายากำจัดวัชพืช.....	เป็นเงิน.....๔๐๐.....บาท/ไร่
๑.๕)ค่าแรงงาน.....	เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่
๑.๖)ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง.....	เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่
๑.๗)ค่าไฟ.....	เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่
๑.๗)ค่าน้ำ.....	เป็นเงิน.....๖๐๐.....บาท/ไร่
๑.๗)ค่าขนส่ง.....	เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๒๐๐.....บาท/ไร่
รายได้	๘,๕๐๐.....บาท/ไร่
- ๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้
- ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....
 เฉลี่ยรายได้วันละ.....-.....บาท/วัน
- ๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....
 เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....-.....บาท/สัปดาห์
- ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....
 เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....-.....บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ทำนา.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๕๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ตนเอง

เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้สามารถพัฒนาตนเอง และได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ได้รับการสนับสนุน ปัจจัยการผลิต ในการทำแปลงเรียนรู้ แปลงต้นแบบ เพื่อถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

- ต่อเกษตรกร

เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ที่เกิดจากการทดลอง และปฏิบัติแล้วได้ผลจริง ไปปรับใช้โดยไม่ต้องลองผิดลองถูก และยังสามารถขอรับปัจจัยสนับสนุนตามโอกาส ที่ ศพก. ได้รับการสนับสนุน

- ต่อชุมชน

เกิดเครือข่ายภาคีด้านการเกษตรที่เข้มแข็ง และร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การทำนาแบบไม่เผาฟาง ลดปัญหาในเรื่องมลภาวะทางอากาศ และฝุ่น pm ๒.๕ โดยใช้วิธีการย่อยสลายฟาง ด้วยน้ำหมักที่ผลิตเองจาก พด.๑ พด.๒ ลดต้นทุนการซื้อหัวเชื้อย่อยสลายต่อซังข้าว
- การทำนาลุ่มตอ ลดการใช้ปุ๋ย และการเตรียมแปลง ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ช่วยลดมลภาวะทางอากาศ
- ลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- แมลงศัตรูธรรมชาติที่ดี ในแปลงเยอะขึ้น ช่วยกำจัดแมลงศัตรูข้าว

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

เกษตรกรในพื้นที่ นำองค์ความรู้เรื่องการทำนาลดต้นทุน แบบไม่เผาฟาง และการทำน้ำหมักไปใช้ในแปลงของตนเอง เกิดการลดการเผาในพื้นที่เกษตรได้เกือบ ๑๐๐ % ในพื้นที่ของอำเภอยะพยอม

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายสุทัศน์ สวัสดิ์จัน มีความรู้ด้านข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของตำบลมหาสวัสดิ์ ทั้งข้อมูลพื้นที่การเกษตร ข้อมูลชุดดิน สภาพอากาศ และความเหมาะสมของพื้นที่ในการเพาะปลูก ซึ่งนำมาปรับใช้ และนำมาพยากรณ์คาดการณ์การเพาะปลูกพืชล่วงหน้า

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก. มหาสวส์ดี เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ ที่มีความพร้อมทั้งสถานที่ อุปกรณ์ รวมถึงวิทยากรที่มีองค์ความรู้ในเรื่องของการทำนา ที่เป็นที่ประจักษ์ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และผลผลิต ซึ่งมีองค์ความรู้ที่หลากหลาย

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เป็นผู้รับฟังปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ และสามารถให้คำแนะนำในเรื่องของการใช้ยา การใช้ปุ๋ย การใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดปัญหาในเรื่องของต้นทุนการผลิต และการบริหารจัดการแปลงอย่างไร ให้ผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุน เพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ราคาข้าวที่ลดลง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่
- ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการทำนาลดต้นทุน, การทำนาล้มตอ, การทำน่าน้ำหมักปลา ,การทำน้ำหมักย่อยสลายฟาง, การทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ใช้วิธีการสร้างการรับรู้จากแปลงต้นแบบ ที่เกษตรกรในพื้นที่ เห็นได้ด้วยตนเองว่าได้ผลผลิตสูง มีคุณภาพ มีการถอดองค์ความรู้ในเรื่องของต้นทุนการผลิต และการทำนาลดต้นทุน เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติใช้ ให้เหมาะสมกับแนวทางของตนเอง

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ ร่วมส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่ ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาองค์ความรู้ใหม่ ทดลอง และนำมาปรับใช้ พัฒนา จนเกิดเป็นองค์ความรู้ของตนเองที่นำมาใช้จนเกิดผล และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถถอดองค์ความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดต่อไป

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- สนับสนุนการดำเนินงานด้านการเกษตรของอำเภอ ร่วมกับภาคีเครือข่าย
- เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก.ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
- ประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการเกษตร
- เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้
- รับฟังปัญหา อุปสรรคการทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ และแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหา

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- ได้เป็นส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานด้านงานเกษตรของอำเภอในการเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยในการรณรงค์การทำนาแบบไม่เผาฟาง และเป็นเกษตรกรผู้นำในเรื่องของการทำนาลดต้นทุน ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เกิดการตื่นตัวและตระหนักถึงผลกระทบจากการเผาฟาง และลดการเผาในพื้นที่ได้เกือบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

- เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พด.๑ พด.๒ กากน้ำตาล เป็นต้น ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- เป็นเกษตรกรผู้นำ ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการทำนา
- เป็นประธานศพก. อำเภอพุทธมณฑล เป็นผู้เสียสละสถานที่เพื่อจัดตั้งเป็น ศพก.หลัก ของ

อำเภอพุทธมณฑล

- เป็นผู้ช่วยในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร เช่นการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
- เป็นหมอดินอาสา
- เป็นครูบัญชีอาสา

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- เสียสละพื้นที่ส่วนตนให้เป็นที่ตั้งของ ศพก. เพื่อใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวม ให้นำหน่วยงานเข้ามาใช้ประโยชน์เพื่อจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ ขึ้นทะเบียนเกษตรกร และเกษตรกรสามารถเข้ารับบริการด้านความรู้ ปัจจัยการผลิต

- ผู้เสียสละด้านเวลาส่วนตน ในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ เข้าร่วมประชุมในฐานะประธาน ศพก.ระดับอำเภอ

- สนับสนุนเกษตรกร องค์กรเกษตรกรเครือข่ายในการทำกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“กล้าทดลองสิ่งใหม่ๆ รู้จักนำมาปรับใช้พัฒนา” เรียนรู้ที่จะเปิดใจในการรับองค์ความรู้ใหม่ๆ เข้ามา รับฟัง และนำมาทดลอง ปรับใช้ จนเกิดเป็นองค์ความรู้ของตนเองที่ช่วยในการพัฒนาการเกษตร เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน เน้นการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มต้น จนนำไปสู่ผลสำเร็จ ที่สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางสาวสุนี ผลศรีธธา
๒. นางเรวดี บัวเพชร
๓. นางสาวศิริประภา สุวรรณมณี
๔. นางสาววาสนา ไชยฤกษ์

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

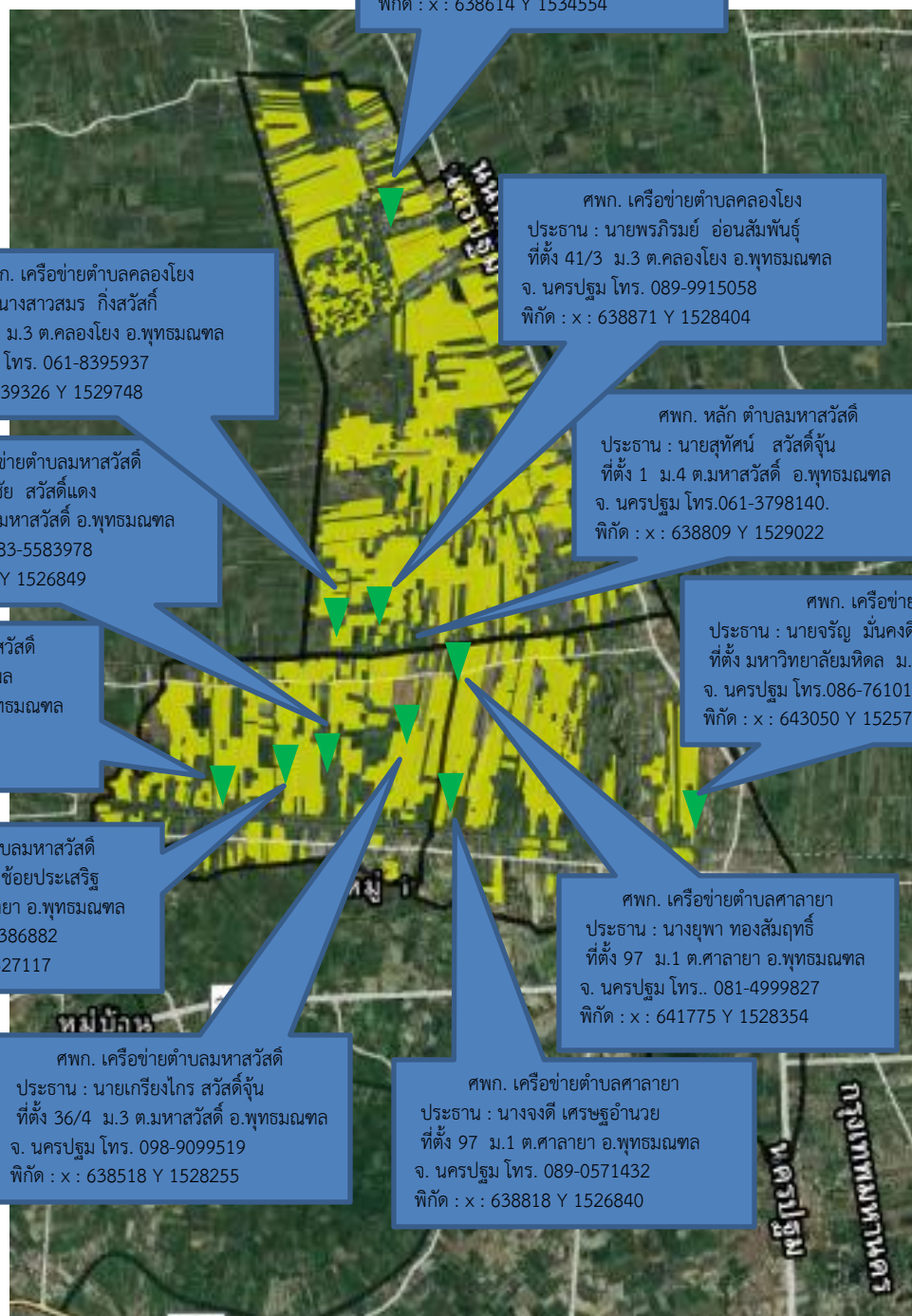
- การถอดบทเรียน ใช้วิธีการแลกเปลี่ยนพูดคุย จากการทำจริง ทวนสอบกับข้อมูลที่เคยมีอยู่แล้ว โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม และเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอเข้าร่วม โดยมีการสรุป จับใจความสำคัญ แยกข้อมูลตามหมวดหมู่ที่ต้องการเก็บข้อมูล มีการใช้ การทำ ผังความคิดเข้ามาช่วยในการจัดการข้อมูล ให้เข้าใจง่าย

- เครื่องมือที่ใช้ กระดาษ บรูก, ปากกาเคมี, กระดาน

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ไม่พบ

ภาคผนวก

ศพก. เครือข่ายตำบลคลองโยง
 ประธาน : นายโดม มั่นเที่ยงธรรม
 ที่ตั้ง 41/3 ม.3 ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 087-4121628
 พิกัด : x : 638614 Y 1534554

ศพก. เครือข่ายตำบลคลองโยง
 ประธาน : นายพรภิรมย์ อ่อนสัมพันธ์
 ที่ตั้ง 41/3 ม.3 ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 089-9915058
 พิกัด : x : 638871 Y 1528404

ศพก. เครือข่ายตำบลคลองโยง
 ประธาน : นางสาวสมร กิ่งสวัสดิ์
 ที่ตั้ง 44/3 ม.3 ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 061-8395937
 พิกัด : x : 639326 Y 1529748

ศพก. เครือข่ายตำบลมหาสวัสดิ์
 ประธาน : นายวันชัย สวัสดิ์แดง
 ที่ตั้ง 58/2 ม.3 ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 083-5583978
 พิกัด : x : 637647 Y 1526849

ศพก. หลัก ตำบลมหาสวัสดิ์
 ประธาน : นายสุทัศน์ สวัสดิ์จัน
 ที่ตั้ง 1 ม.4 ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 061-3798140.
 พิกัด : x : 638809 Y 1529022

ศพก. เครือข่ายตำบลมหาสวัสดิ์
 ประธาน : นายชัยศรี หลุนเลิศผล
 ที่ตั้ง 26 ม.1 ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 083-5583978
 พิกัด : x : 645158 Y 1525796

ศพก. เครือข่ายตำบลศาลายา
 ประธาน : นายเจริญ มั่นคงดี
 ที่ตั้ง มหาวิทยาลัยมหิดล ม.5 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 086-7610141
 พิกัด : x : 643050 Y 1525796

ศพก. เครือข่ายตำบลมหาสวัสดิ์
 ประธาน : นางอารณ ช้อยประเสริฐ
 ที่ตั้ง 59/8 ม.3 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 083-8386882
 พิกัด : x : 637160 Y 1527117

ศพก. เครือข่ายตำบลศาลายา
 ประธาน : นางยุพา ทองสัมพันธ์
 ที่ตั้ง 97 ม.1 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 081-4999827
 พิกัด : x : 641775 Y 1528354

ศพก. เครือข่ายตำบลมหาสวัสดิ์
 ประธาน : นายเกรียงไกร สวัสดิ์จัน
 ที่ตั้ง 36/4 ม.3 ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 098-9099519
 พิกัด : x : 638518 Y 1528255

ศพก. เครือข่ายตำบลศาลายา
 ประธาน : นางจงดี เศรษฐอำนาจ
 ที่ตั้ง 97 ม.1 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
 จ. นครปฐม โทร. 089-0571432
 พิกัด : x : 638818 Y 1526840